QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING INSTITUTSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH.

O‘rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o‘g‘li
Farg‘ona davlat universiteti
“Buxgalteriya hisobi va moliya” kafedrasi o‘qituvchisi
ORCID: 0009-0001-9876-3780
email: danik19953110@gmail.com

Annotatsiya
Ushbu maqolada qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda inqirozga qarshi boshqaruv samaradorligini oshirishning institutsional asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqotda inqiroz holatlarining chuqurlashishiga ta’sir etuvchi ichki va tashqi omillar korxona boshqaruvi, ichki nazorat, risklarni boshqarish, axborot almashinuvi, qaror qabul qilish tizimi hamda me’yoriy-huquqiy muhit bilan o‘zaro bog‘liqlikda ko‘rib chiqiladi. Muallif qurilish materiallari sanoatining o‘ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, antiinqiroz boshqaruvning institutsional tayanchlarini takomillashtirish zaruratini asoslaydi. Maqolada korxonalarda barqarorlikni ta’minlash, inqiroz xavfini erta aniqlash, boshqaruvning moslashuvchanligini oshirish va resurslardan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi tashkiliy-iqtisodiy yondashuvlar taklif etiladi. Tadqiqot natijalari qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda inqirozga qarshi boshqaruv tizimini kompleks ravishda takomillashtirish bo‘yicha ilmiy-amaliy xulosalar chiqarish imkonini beradi.

Kalit so‘zlar *qurilish materiallari sanoati, inqirozga qarshi boshqaruv, institutsional asoslar, korxona barqarorligi, risklarni boshqarish, ichki nazorat, boshqaruv mexanizmlari, strategik qarorlar, iqtisodiy barqarorlik, antiinqiroz boshqaruv*

KIRISH

Bugungi iqtisodiy sharoitda qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyati tobora murakkablashib bormoqda. Bozor talabining notekis o‘zgarishi, xomashyo va energiya resurslari narxining oshishi, logistika xarajatlarining ko‘payishi, raqobat muhitining keskinlashuvi hamda moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatining cheklanishi ushbu tarmoq korxonalarini doimiy bosim ostida qoldirmoqda. Bunday vaziyatda korxona barqarorligi faqat ishlab chiqarish hajmi yoki moliyaviy natijalar bilan emas, balki inqirozli holatlarga qanchalik tayyor ekani, ularni qanchalik erta sezishi va ularga qanday boshqaruv mexanizmlari orqali javob qaytara olishi bilan ham belgilanadi.

Qurilish materiallari sanoati boshqa ko‘plab tarmoqlardan o‘zining yuqori resurs sig‘imi, katta hajmdagi doimiy xarajatlari, energiyaga kuchli bog‘liqligi va qurilish bozoridagi umumiy faollikka bevosita ulanib ketgani bilan ajralib turadi. Shu sababli bu sohada yuzaga keladigan inqirozli holatlar ko‘pincha alohida bitta omil ta’sirida emas, balki bir-biri bilan uzviy bog‘langan moliyaviy, ishlab chiqarish, tashkiliy va institutsional muammolar yig‘indisi natijasida shakllanadi. Masalan, xomashyo ta’minotidagi uzilish yoki energiya narxining oshishi dastlab ishlab chiqarish tannarxiga ta’sir qiladi, keyinchalik esa sotuv rentabelligi, pul oqimi, investitsion faollik va hatto korxonaning ichki boshqaruv intizomigacha salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Demak,

inqirozni faqat natija sifatida emas, balki boshqaruv tizimidagi zaifliklarni ochib beruvchi murakkab jarayon sifatida ko‘rish zarur.

Amaliyot shuni ko‘rsatadiki, ko‘plab korxonalarda inqirozga qarshi choralar muammo chuqurlashib bo‘lgandan keyingina ishga tushadi. Ya’ni korxona likvidligi yomonlashadi, qarzdorlik oshadi, ishlab chiqarish ritmi buziladi, bozor ulushi qisqaradi, shundan keyingina antiinqiroz boshqaruv haqida jiddiy o‘ylana boshlanadi. Holbuki, samarali boshqaruv yondashuvi inqirozni bartaraf etishdan avval uni jilovlashga, undan ham oldinroq esa uning dastlabki belgilarini ushlashga xizmat qilishi kerak. Buning uchun esa faqat alohida iqtisodiy ko‘rsatkichlar yoki qisqa muddatli moliyaviy choralar yetarli bo‘lmaydi. Korxonada inqirozga qarshi boshqaruvning mustahkam institutsional asoslari shakllangan bo‘lishi lozim.

Institutsional asoslar deganda, avvalo, korxonada qaror qabul qilish tartibi, vakolat va mas’uliyatning aniq taqsimoti, ichki nazorat mexanizmlari, risklarni boshqarish tizimi, axborot almashinuvi sifati, rejalashtirish intizomi, monitoring vositalari hamda tashqi me’yoriy-huquqiy muhit bilan uyg‘un ishlaydigan boshqaruv qoidalari tushuniladi. Aynan shu institutlar korxonaning oddiy sharoitdagi faoliyatini ham, murakkab vaziyatlardagi chidamliligini ham belgilaydi. Agar korxonada ichki nazorat sust bo‘lsa, boshqaruv qarorlari kechikib qabul qilinsa, bo‘limlar o‘rtasida axborot oqimi uzilib qolsa yoki risklar oldindan baholanmasa, hatto nisbatan kichik tashqi bosim ham jiddiy inqirozga aylanib ketishi mumkin. Aksincha, institutsional mexanizmlar puxta yo‘lga qo‘yilgan korxonalarda salbiy omillar chuqur tizimli yo‘qotishlarga olib bormasdan oldin boshqaruv choralarini ko‘rish imkoniyati paydo bo‘ladi.

Mavzuning dolzarbligi ham aynan shunda. Hozirgi bosqichda qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarning barqaror faoliyat yuritishi faqat ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish yoki sotuv hajmini oshirish bilan ta’minlanmaydi. Ular o‘z faoliyatini o‘zgaruvchan tashqi muhitga moslashtira olishi, risklarni oldindan ko‘ra bilishi, resurslardan oqilona foydalanishi va inqirozli vaziyatlarda boshqaruv tizimini tez safarbar eta olishi kerak. Bu esa antiinqiroz boshqaruvni korxona faoliyatining chekka elementi emas, balki strategik boshqaruvning ajralmas qismi sifatida ko‘rishni talab qiladi.

Ilmiy adabiyotlarda inqirozga qarshi boshqaruv masalasi asosan moliyaviy sog‘lomlashtirish, bankrotlik xavfini baholash, erta diagnostika va risklarni boshqarish yo‘nalishlarida yoritilgan. Biroq qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar misolida aynan institutsional asoslarning o‘rni, ularning antiinqiroz boshqaruv samaradorligiga ta’siri va ushbu mexanizmlarni takomillashtirish yo‘llari hali yetarli darajada tizimli tadqiq etilmagan. Ayniqsa, tarmoqning resurs sig‘imi yuqoriligi, xarajatlar tarkibining murakkabligi, ishlab chiqarishning uzluksizligi va bozor kon’yunkturasiga yuqori sezgirligi bu masalani alohida ilmiy-amaliy yondashuv asosida o‘rganishni talab qiladi.

Mazkur maqolaning maqsadi qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda inqirozga qarshi boshqaruvning institutsional asoslarini tahlil qilish, mavjud muammolarni aniqlash hamda ularni takomillashtirishning ustuvor yo‘nalishlarini ishlab chiqishdan iborat. Ushbu maqsaddan kelib chiqib, tadqiqotda antiinqiroz boshqaruvning mazmuni va tarmoq xususiyatlari ochib beriladi, institutsional omillarning korxona

barqarorligiga ta’siri baholanadi, shuningdek inqirozli vaziyatlarning oldini olish va ularni yumshatishga xizmat qiluvchi samarali boshqaruv mexanizmlari yuzasidan ilmiy-amaliy xulosalar ilgari suriladi.

Asosiy qism

1. Nazariy asoslar va institutsional yondashuv

Inqirozga qarshi boshqaruv masalasi iqtisodiy adabiyotlarda ko‘pincha moliyaviy sog‘lomlashtirish, risklarni kamaytirish yoki korxona barqarorligini saqlash vositasi sifatida talqin qilinadi. Biroq amaliy tajriba shuni ko‘rsatadiki, inqirozning chuqurlashishi aksariyat hollarda faqat resurslar yetishmasligi yoki bozor sharoitining yomonlashuvi bilan emas, balki korxona ichida qaror qabul qilish, nazorat, javobgarlik, axborot almashinuvi va risklarni boshqarish tizimlarining qay darajada yo‘lga qo‘yilgani bilan ham chambarchas bog‘liq bo‘ladi. Shu ma’noda inqirozga qarshi boshqaruvni faqat iqtisodiy choralar yig‘indisi sifatida emas, balki institutsional jihatdan shakllangan boshqaruv mexanizmi sifatida ko‘rish ilmiy va amaliy jihatdan to‘g‘riroq yondashuv hisoblanadi. Institutsional nazariya doirasida institutlar insonlar va tashkilotlar xatti-harakatini tartibga soluvchi qoidalar, cheklovlar va muvofiqlashtiruvchi mexanizmlar sifatida talqin qilinadi; aynan shu jihat korxona boshqaruvi samaradorligini tushunishda muhim nazariy tayanch beradi.[86]

Qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalar misolida bu masala yanada dolzarbroq ko‘rinadi. Sababi ushbu tarmoqda ishlab chiqarish jarayoni xomashyo, energiya, transport va uzluksiz texnologik oqimga kuchli bog‘langan bo‘ladi. Natijada tashqi muhitdagi kichik o‘zgarish ham korxona ichki muvozanatiga tez ta’sir ko‘rsatadi. Bunday sharoitda korxona barqarorligi faqat moliyaviy natija bilan emas, balki ichki boshqaruv tartiblari qanchalik tez ishlashi, risklar qanchalik erta aniqlanishi va turli bo‘limlar o‘rtasidagi muvofiqlashuv qay darajada samarali tashkil etilganiga ham bog‘liq bo‘ladi. Shu bois qurilish materiallari korxonalarida inqirozga qarshi boshqaruvning nazariy asoslarini tahlil qilishda ishlab chiqarish xususiyati bilan institutsional muhit o‘rtasidagi bog‘liqlikni alohida ko‘rish zarur. Qurilish va muhandislik tarmog‘ida risklar portfeli doimiy ravishda o‘zgarib borishi, loyiha va operatsion risklarning yig‘ilib borishi hamda tarmoqda kuchli ERM tizimlari boshqa sohalarga nisbatan sustroq shakllangani aynan shu ehtiyojni ko‘rsatadi.[87]

Institutsional yondashuvning mohiyati shundaki, u korxona faoliyatidagi muammolarni faqat “natija” darajasida emas, balki “tartib va qoidalar sifati” darajasida tahlil qilish imkonini beradi. Ya’ni likvidlikning pasayishi, xarajatlarning oshishi yoki rentabellikning qisqarishi ko‘pincha boshqaruv tizimidagi chuqurroq nomuvofiqliklarning tashqi ko‘rinishi bo‘ladi. Masalan, vakolatlarning noaniq taqsimlanishi, ichki nazoratning sustligi, risklar bo‘yicha mas’uliyatning belgilab qo‘yilmagani, monitoringning muntazam ishlamasligi yoki axborotning rahbariyatga

[86] North, D. C. (1990). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge University Press. https://www.cambridge.org/core/books/institutions-institutional-change-and-economic-performance/AAE1E27DF8996E24C5DD07EB79BBA7EE

[87] Hermansen, M., & Röhn, O. (2015). *Economic resilience: The usefulness of early warning indicators in OECD countries*. OECD Economics Department Working Papers No. 1250. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2015/07/economic-resilience-the-usefulness-of-early-warning-indicators-in-oecd-countries_g17a26a8/5jrxhgfqx3mv-en.pdf

kechikib yetib borishi inqirozga qarshi choralarni zaiflashtiradi. Shuning uchun korxonada antiinqiroz boshqaruv samaradorligi ko‘p jihatdan rasmiy qoidalar, ichki reglamentlar, nazorat mexanizmlari va boshqaruv intizomining qay darajada institutsionallashganiga bog‘liq bo‘ladi. Institutsional o‘zgarishlar ham odatda birdaniga emas, balki asta-sekin, ichki amaliyotlar va vakolat tuzilmasi orqali shakllanadi; bu esa korxonalarda antiinqiroz mexanizmlarini takomillashtirish bir martalik chora emas, balki tizimli transformatsiya ekanini anglatadi.[88]

Mazkur yondashuvni antiinqiroz boshqaruvga tatbiq etganda, eng avvalo, risklarni boshqarish tizimi institutsional tayanch sifatida namoyon bo‘ladi. ISO 31000 talqiniga ko‘ra, risklarni boshqarish tashkilot maqsadlariga erishish ehtimolini oshirish, aktivlarni himoya qilish, qaror qabul qilish sifatini yaxshilash va boshqaruv samaradorligini kuchaytirishga xizmat qiladi. Muhimi, ushbu standart risklarni boshqarishni alohida bo‘lim faoliyati sifatida emas, balki tashkilotning tuzilmasi, strategiyasi, jarayonlari va kundalik faoliyatiga integratsiyalashgan tizim sifatida ko‘radi. Unda vakolat, javobgarlik va hisobdorlikning aniq belgilanishi ham alohida urg‘u bilan qayd etiladi. Bu fikr qurilish materiallari korxonalariga to‘liq mos keladi, chunki bunda riskni boshqarish faqat moliya bo‘limining vazifasi emas, balki xarid, ishlab chiqarish, logistika, sotuv va yuqori boshqaruvning o‘zaro bog‘langan faoliyati bo‘lishi kerak. [89]

Institutsional asoslarning yana bir muhim elementi — ichki nazorat tizimidir. COSO yondashuvida ichki nazorat operatsiyalar, hisobot va qonunchilikka muvofiqlik bo‘yicha maqsadlarga erishishni ta’minlashga xizmat qiladigan tamoyillarga asoslangan tizim sifatida izohlanadi. Mazkur yondashuv amalda shuni anglatadiki, korxonada ma’lumotlar ishonchliligi, nazorat tartiblari, javobgarlik chegaralari va ijro intizomi yetarli darajada yo‘lga qo‘yilmagan bo‘lsa, hatto yaxshi ishlab chiqilgan antiinqiroz strategiyasi ham qog‘ozda qolib ketadi. Qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda aynan ichki nazoratning kuchi xomashyo sarfi, energiya xarajatlari, zaxira aylanishi, debitor-kreditor qarzdorlik va xarajatlar smetasidagi og‘ishlarni o‘z vaqtida ko‘rishga yordam beradi. Shu bois ichki nazorat tizimi bu yerda oddiy tekshiruv vositasi emas, balki inqirozga qarshi boshqaruvning institutsional “skeleti” vazifasini bajaradi.[90]

Nazariy jihatdan yana bir muhim masala — erta ogohlantirish indikatorlari bilan institutsional yondashuv o‘rtasidagi bog‘liqlikdir. OECD tadqiqotlarida erta ogohlantiruvchi indikatorlar og‘ir iqtisodiy pasayish va krizislarni oldindan ko‘rishda foydali ekanligi, ayniqsa signal beruvchi indikatorlar tizimi siyosat va boshqaruv qarorlarini vaqtida ishga tushirishda muhim ahamiyat kasb etishi ko‘rsatilgan. Lekin indikatorlarning o‘zi yetarli emas: ularning foydasi faqat ularni qabul qiladigan, tahlil qiladigan va tezkor qaror chiqaradigan institutsional mexanizm mavjud bo‘lgandagina namoyon bo‘ladi. Boshqacha aytganda, indikator — bu signal, institut esa o‘sha signalni amaliy qarorga aylantiradigan mexanizmdir. Qurilish materiallari korxonalarida bu yondashuv ayniqsa muhim, chunki likvidlik, quvvatdan foydalanish, tannarx, energiya sarfi, zaxira aylanuvchanligi va buyurtmalar ritmidagi salbiy siljishlarni o‘z vaqtida

[88] https://assets.cambridge.org/97805211/18835/excerpt/9780521118835_excerpt.pdf?utm_source
[89] ISO. (2018). *ISO 31000: Risk management* (overview and guidance materials). https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100426.pdf
[90] COSO. Internal Control—Integrated Framework (official overview). https://www.coso.org/guidance-on-ic

ko‘rish faqat monitoring emas, balki ular asosida choralarni tez safarbar qilishni ham talab qiladi.[91]

Shu asosda xulosa qilish mumkinki, qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi korxonalarda inqirozga qarshi boshqaruvning nazariy poydevori uch tayanchga suyanadi: birinchisi, institutlar korxona xatti-harakatini tartibga soluvchi qoidalar va cheklovlar tizimi sifatida; ikkinchisi, risklarni boshqarish va ichki nazorat antiinqiroz boshqaruvning amaliy institutsional mexanizmlari sifatida; uchinchisi esa, erta ogohlantirish indikatorlari ushbu mexanizmlarni ishga tushiruvchi axborot bazasi sifatida. Demak, mazkur tarmoqda antiinqiroz boshqaruv samaradorligini oshirish faqat alohida moliyaviy choralarni kuchaytirish bilan emas, balki qaror qabul qilish, monitoring, javobgarlik, nazorat va risklarni boshqarishning institutsional asoslarini qayta ko‘rib chiqish va mustahkamlash orqali ta’minlanadi.

XULOSA

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, qurilish materiallari korxonalarida inqiroz holati odatda birdan yuzaga kelmaydi, balki u moliyaviy, ishlab chiqarish va boshqaruv jarayonlaridagi bosqichma-bosqich yomonlashuv orqali shakllanadi. Shu bois inqirozni faqat yakuniy moliyaviy natijalar asosida baholash yetarli emas. Korxona faoliyatini chuqurroq tahlil qilish shuni anglatadiki, likvidlikning pasayishi, debitor qarzdorlikning ortishi, ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish darajasining kamayishi, tannarxning oshishi va boshqaruv qarorlarining sustligi o‘zaro bog‘liq holda inqirozning dastlabki belgilarini yuzaga chiqaradi. Demak, erta diagnostika tizimi korxonaning ichki barqarorligini saqlashda oddiy nazorat vositasi emas, balki strategik boshqaruv instrumenti sifatida qaralishi lozim.[92]

Tahlil shuni ham ko‘rsatadiki, qurilish materiallari sanoatida inqiroz xavfi ko‘pincha tashqi omillar bilan birga ichki boshqaruv kamchiliklari ta’sirida kuchayadi. Xususan, resurslardan samarasiz foydalanish, xarajatlar ustidan nazoratning zaifligi, ishlab chiqarish ritmining buzilishi va bozor o‘zgarishlariga kech moslashish korxonaning moliyaviy bosimga chidamliligini pasaytiradi. Shuning uchun korxonalarda baholash faqat alohida ko‘rsatkichlar bilan emas, balki ularning o‘zaro bog‘liqligi asosida olib borilishi zarur. Ayniqsa, moliyaviy indikatorlarni ishlab chiqarish va boshqaruv ko‘rsatkichlari bilan uyg‘un holda tahlil qilish inqiroz xavfini ancha aniqroq baholash imkonini beradi.[93]

Shundan kelib chiqib, qurilish materiallari korxonalarida inqirozning oldini olish va uning salbiy oqibatlarini kamaytirish uchun bir qator amaliy talab va takliflarni ilgari surish mumkin. Avvalo, har bir korxonada erta diagnostika uchun doimiy monitoring tizimi joriy etilishi zarur. Bu tizimda likvidlik, rentabellik, qarzdorlik, quvvatlardan foydalanish, tannarx, nuqsonli mahsulot ulushi va boshqaruv samaradorligini ifodalovchi

[91] Hermansen, M., & Röhn, O. (2015). *Economic resilience: The usefulness of early warning indicators in OECD countries*. OECD Economics Department Working Papers No. 1250. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2015/07/economic-resilience-the-usefulness-of-early-warning-indicators-in-oecd-countries_g17a26a8/5jrxhgfqx3mv-en.pdf

[92] Hermansen, M., & Röhn, O. *Economic resilience: The usefulness of early warning indicators in OECD countries*. OECD Economics Department Working Papers, No. 1250, 2015. https://www.mdpi.com/2071-1050/12/13/5260

[93] Hwang, G., Han, J.-H., & Chang, T.-W. *An Integrated Key Performance Measurement for Manufacturing Operations Management*. *Sustainability*, 2020, 12(13), 5260 https://www.mdpi.com/2071-1050/12/13/5260

asosiy indikatorlar muntazam ravishda kuzatib borilishi kerak. Ikkinchidan, mazkur ko‘rsatkichlar bo‘yicha me’yoriy va kritik chegaralar oldindan belgilanishi, salbiy og‘ishlar aniqlangan zahoti boshqaruv choralarini ko‘rish mexanizmi ishlab chiqilishi lozim. Uchinchidan, korxonalarda ichki nazorat va tezkor boshqaruv qarorlarini qabul qilish tizimi kuchaytirilishi, ayniqsa xarajatlarni rejalashtirish, zaxiralarni boshqarish va pul oqimlarini nazorat qilish jarayonlari takomillashtirilishi maqsadga muvofiq. To‘rtinchidan, ishlab chiqarishdagi samarasizliklarni kamaytirish uchun texnologik yangilanish, energiya tejamkor yechimlar va resurslardan oqilona foydalanish mexanizmlariga ustuvor ahamiyat berilishi kerak.

Umuman olganda, maqolada asoslab berilgan yondashuv qurilish materiallari korxonalarida inqirozning erta bosqichlarini aniqlash, salbiy jarayonlarning chuqurlashib ketishini oldini olish va boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Asosiy xulosa shundan iboratki, inqirozning erta diagnostikasi moliyaviy, ishlab chiqarish va boshqaruv ko‘rsatkichlarining yagona tizimda baholanishiga tayangandagina yuqori natija beradi. Aynan shunday kompleks yondashuv korxonaning iqtisodiy barqarorligini mustahkamlash, tavakkalchiliklarni pasaytirish va uzoq muddatli raqobatbardoshlikni ta’minlashning muhim sharti hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Hermansen, M., Röhn, O. *Economic resilience: The usefulness of early warning indicators in OECD countries*. OECD Economics Department Working Papers, No. 1250. Paris: OECD Publishing, 2015.

2. Hwang, G., Han, J.-H., Chang, T.-W. *An Integrated Key Performance Measurement for Manufacturing Operations Management*. *Sustainability*. 2020. Vol. 12. No. 13. Article 5260. Basel: MDPI, 2020.

3. Oda, M. M. A. A., Tayeh, B. A., Alhammadi, S. A., Abu Aisheh, Y. I. *Key indicators for evaluating the performance of construction companies from the perspective of owners and consultants*. *Results in Engineering*. 2022. Vol. 15. Article 100596. Amsterdam: Elsevier, 2022.

4. Kaklauskas, A., Zavadskas, E. K., Naimavičienė, J., Krutinis, M., Plakys, V., Venskus, D. *Crisis management in construction and real estate: Conceptual modeling at the micro-, meso- and macro-levels*. *Land Use Policy*. 2011. Vol. 28. No. 1. P. 280–293. Oxford: Elsevier, 2011.

5. ACCA. *Working capital management*. London: Association of Chartered Certified Accountants, n.d.

6. Altman, E. I. *Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy*. *The Journal of Finance*. 1968. Vol. 23. No. 4. P. 589–609. New York: Wiley, 1968.

7. Beaver, W. H. *Financial Ratios as Predictors of Failure*. *Journal of Accounting Research*. 1966. Vol. 4. P. 71–111. Chicago: Wiley, 1966.

8. Morosan-Danila, L., Nastase, M., Ionescu, A., et al. *Assessing the Sustainability of Construction Companies in the Digital Context: An Econometric Approach Based on Financial, Social, and Environmental Indicators*. *Sustainability*. 2025. Vol. 17. No. 10. Article 4744. Basel: MDPI, 2025.